

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfint, nr.198
Tel.: 022 24-36-41

Nr. 06/3131 din „13” 07. 2016

La nr.04/1-4219 din 11 iulie 2016

Ministerul Economiei

Prin prezenta, Vă remitem atașat Raportul de expertiză anticorupție asupra nivelului coruptibilității proiectului de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Cod Fiscal; Legea nr.489/1999; Legea nr.1593/2002; Codul muncii; Legea nr.73/2015; Legea 1585/98; Cod Contravențional).

- Anexă: 3 (trei) file.

Director adjunct

Cristina ȚARNĂ

MINISTERUL ECONOMIEI AL REPUBLICII MOLDOVA	
Nr. de intrare	<u>9447</u>
Indexul	<u>"13" 07 2016</u>

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE asupra nivelului coruptibilității proiectului

de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative
(Cod Fiscal; Legea nr.489/1999; Legea nr.1593/2002; Codul
muncii; Legea nr.73/2015; Legea 1585/98; Cod Contravențional)

I. EVALUAREA GENERALĂ A PROIECTULUI

1. Evaluarea fundamentării proiectului

1.1 Fundamentarea generală a proiectului

a. Autor al inițiativei legislative este Guvernul RM, autor nemijlocit - Ministerul Economiei, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 47(44) din Regulamentul Parlamentului.

b. Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art. 72 din Constituție și art.art. 6-11, 35 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.

c. Scopul promovării proiectului. Potrivit autorului, finalitatea scontată prin prezentul proiect este simplificarea procesului de raportare financiară și statistică prin lansarea unei platforme unice de raportare către Inspectoratul Fiscal de Stat (IFS), Casa Națională de Asigurări Sociale (CNAS) și Compania Națională de Asigurări în Medicină (CNAM), excluderea dublării informației prezentate către instituțiile publice și delimitarea organului responsabil pentru recepționarea și procesarea lui (IFS).

d. Suficiența argumentării. Autorul a reliefat în conținutul notei informative argumente elocvente, care evidențiază condițiile ce au impus elaborarea proiectului, principalele prevederi de conținut și impactul scontat. Astfel, sunt întrunite exigențele de tehnică legislativă stabilite de prevederile art.20 lit.a)-c) al Legii privind actele legislative nr.780-XV din 27 decembrie 2001.

1.2 Fundamentarea economico-financiară a proiectului

Implementarea proiectului nu presupune cheltuieli financiare suplimentare.

1.3 Promovarea sau prejudicierea intereselor de grup ori individuale, în lipsa unei justificări a interesului public

Prevederile proiectului nu promovează și nu prejudiciază careva interese de grup sau individuale în lipsa justificării interesului public.

2. Evaluarea compatibilității proiectului cu standarde anticorupție

Proiectul supus expertizei nu reglementează expres domeniul anticorupție, motiv din care compatibilitatea acestuia cu standardele internaționale anticorupție nu este evaluată. Totodată, date fiind obiecțiile expuse în acest raport cu privire la neîntrunirea rigorilor de expertiză anticorupție, considerăm proiectul insuficient compatibil cu standardele naționale anticorupție.

Asigurarea transparenței în procesul decizional. Cu referire la transparența în procesul decizional constatăm că proiectul prenotat se regăsește pe pagina oficială a autorității, cerință impusă de prevederile Legii privind transparența în procesul decizional nr.239-XVI din 13 noiembrie 2008, potrivit căreia autoritățile publice sunt obligate de a întreprinde măsurile necesare pentru asigurarea posibilităților de participare a cetățenilor, a asociațiilor constituite în corespundere cu legea, a altor părți interesate la procesul decizional, plasând proiectul de act normativ pe pagina web oficială a instituției.

II. EVALUAREA ÎN FOND A PROIECTULUI

1. Formulări lingvistice ambigui

Textul proiectului corespunde tehnicii legislative și normative, regulilor limbajului și expresiei juridice.

2. Conflicte ale normelor de drept

Art.I. – Codul fiscal nr.1163-XIII din 24 aprilie 1997 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 8 februarie 2007), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

„Articolul 92:

În denumirea articolului, în final, cuvântul „reținute” se substituie cu textul „, primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală reținute și a contribuțiilor obligatorii de asigurări sociale calculate la sursa de plată;”.

Operarea modificării propuse restrânge generic aplicabilitatea articolului vizat (nereflectând aspectele ce vizează impozitul pe venit), fapt care va determina necorespunderea conținutului articolului 92 cu denumirea acestuia. În acest context remarcăm faptul că potrivit normelor de tehnică legislativă statuate de prevederile Legii privind actele legislative nr.780-XV din 27 decembrie 2001, titlul articolului trebuie să exprime cu claritate obiectul reglementării.

Astfel, operarea modificărilor conform redacției propuse riscă să determine un conflict al normelor de drept, fapt ce poate constitui un impediment în aplicarea corectă a prevederilor legislative.

Recomandarea: Se recomandă autorului revizuirea redacției propuse pentru a asigura

corelarea denumirii articolului 92 propus spre modificare cu conținutul și obiectul de reglementare a acestuia.

3. Norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb

Nu sînt identificate norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb, capabile să genereze coruptibilitate.

4. Discreții excesive ale autorităților publice

Nu sînt identificate discreții excesive ale autorităților publice, capabile să genereze coruptibilitate.

5. Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor persoanelor

Nu sînt identificate cerințe excesive, care să depășească cadrul rezonabil pentru realizarea drepturilor sau obligațiilor subiecților vizați.

6. Accesul limitat la informație, lipsa transparenței

Textul proiectului nu necesită a fi evaluat prin prisma accesului la informație sau asigurării transparenței.

7. Lipsa sau insuficiența mecanismelor de control

Art.IV. – Codul muncii al Republicii Moldova nr.154-XV din 28 martie 2003 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr.159–162, art. 648), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

- 1. La articolul 10 alineatul (2), litera c) se abrogă.**
- 2. La articolul 57, litera b) se abrogă.**
- 3. Articolul 66 se abrogă.**
- 4. La articolul 85 alineatul (3), cuvintele „carnetul de muncă și alte documente” se substituie cu cuvîntul „documentele”.**
- 5. La articolul 148 alineatul (2), litera e) se abrogă.**
- 6. Articolul 151 se abrogă.**
- 7. La articolul 204 alineatul (2), cuvintele „și se înscriu în carnetul de muncă al salariatului” se exclud.**
- 8. La articolul 289, alineatul (2) se abrogă.**
- 9. La articolul 326 alineatul (2), propoziția a doua se abrogă.**
- 10. La articolul 330 alineatul (1), litera d) se abrogă.**
- 11. La articolul 354, litera g) se abrogă.**

Amendamentele precitate supra vizează de facto excluderea din Codul muncii a tuturor normelor ce reglementează instituția carnetului de muncă, în lipsa unui mecanism alternativ de evidență/justificare a activității profesionale.

În condițiile date, accentuăm că operarea modificărilor propuse poate determina un vid legislativ și riscuri de corupție aferente procesului justificării de către salariat a experienței profesionale, în special pentru accesarea în anumite profesii ce stabilesc censuri concrete de vechime generală și specială sau alte cerințe specifice întrunirea cărora poate fi determinată

din conținutul carnetului de muncă (de exemplu temeiul încetării raporturilor de muncă), sau calculării vechimii în muncă pentru stabilirea ulterioară a unor drepturi pecuniare.

Recomandarea: Se recomandă autorului revizuirea oportunității amendamentelor stipulate la articolul IV. Operarea amendamentelor propuse poate fi acceptată doar în contextul suplinirii proiectului cu reglementări ce vizează un mecanism alternativ credibil și sigur de evidență a activității de muncă a salariaților.

8. Responsabilitate și sancțiuni necorespunzătoare

Proiectul nu implică careva responsabilități și nu necesită referințe exprese la responsabilitate și sancțiunile aplicate pentru încălcarea prevederilor sale.

Expertiza a fost efectuată în temeiul Regulamentului cu privire la organizarea procesului de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, adoptat prin Hotărârea Guvernului nr. 977 din 23.08.2006, în condițiile Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin ordinul directorului Centrului Național Anticorupție nr. 62 din 19.04.2013, de către

Cristina Chistol
inspector superior al Direcției legislație și expertiză anticorupție
13 Iulie 2016

*Prezentul raport este publicat pe pagina oficială a
Centrului Național Anticorupție - www.cna.md*

**Anexa la raportul de expertiză anticorupție
asupra nivelului coruptibilității proiectului**

de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Cod Fiscal; Legea nr.489/1999; Legea nr.1593/2002; Codul muncii; Legea nr.73/2015; Legea 1585/98; Cod Contravențional)

Nr.	Norma	Factori de coruptibilitate și alte obiecții	Analiza	Recomandarea
1	Art.I. – Codul fiscal nr.1163-XIII din 24 aprilie 1997 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 8 februarie 2007), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează: „Articolul 92: În denumirea articolului, în final, cuvântul „reținute” se substituie cu textul „, primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală reținute și a contribuțiilor obligatorii de asigurări sociale calculate la sursa de plată;”.	Prevederi incompatibile cu legislația în vigoare	Operarea modificării propuse restrânge generic aplicabilitatea articolului vizat (nereflectând aspectele ce vizează impozitul pe venit), fapt care va determina necorespunderea conținutului articolului 92 cu denumirea acestuia. În acest context remarcăm faptul că potrivit normelor de tehnică legislativă statuate de prevederile Legii privind actele legislative nr.780-XV din 27 decembrie 2001, titlul articolului trebuie să exprime cu claritate obiectul reglementării. Astfel, operarea modificărilor conform redacției propuse riscă să determine un conflict al normelor de drept, fapt ce poate constitui un impediment în aplicarea corectă a prevederilor legislative.	Se recomandă autorului revizuirea redacției propuse pentru a asigura corelarea denumirii articolului 92 propus spre modificare cu conținutul și obiectul de reglementare a acestuia.
2	Art.IV. – Codul muncii al Republicii Moldova nr.154-XV din 28 martie 2003 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova,	Lipsa procedurilor clare de control a implementării prevederilor din proiect	Amendamentele precitate supra vizează de facto excluderea din Codul muncii a tuturor normelor ce reglementează instituția carnetului de muncă, în lipsa unui mecanism alternativ de	Se recomandă autorului revizuirea oportunității amendamentelor stipulate la articolul IV. Operarea

2003, nr.159–162, art. 648), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează: 1. La articolul 10 alineatul (2), litera c) se abrogă. 2. La articolul 57, litera b) se abrogă. 3. Articolul 66 se abrogă. 4. La articolul 85 alineatul (3), cuvintele „carnetul de muncă și alte documente” se substituie cu cuvântul „documentele”. 5. La articolul 148 alineatul (2), litera e) se abrogă. 6. Articolul 151 se abrogă. 7. La articolul 204 alineatul (2), cuvintele „și se înscriu în carnetul de muncă al salariatului” se exclud. 8. La articolul 289, alineatul (2) se abrogă. 9. La articolul 326 alineatul (2), propoziția a doua se abrogă. 10. La articolul 330 alineatul (1), litera d) se abrogă. 11. La articolul 354, litera g) se abrogă.

evidență/justificare a activității profesionale.
În condițiile date, accentuăm că operarea modificărilor propuse poate determina un vid legislativ și riscuri de corupție aferente procesului justificării de către salariat a experienței profesionale, în special pentru accederea în anumite profesii ce stabilesc censuri concrete de vechime generală și specială sau alte cerințe specifice întrunirea cărora poate fi determinată din conținutul carnetului de muncă (de exemplu temeiul încetării raporturilor de muncă), sau calculării vechimii în muncă pentru stabilirea ulterioară a unor drepturi pecuniare.

amendamentelor propuse poate fi acceptată doar în contextul suplinirii proiectului cu reglementări ce vizează un mecanism alternativ credibil și sigur de evidență a activității de muncă a salariaților.